ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Οἱ προλήψεις τῶν Παρισινῶν. Τὸ φίλημα τοῦ πυροσβέστη. Τὰ σταφύλια καὶ τὰ σῦκα. Τὰ δῶρα καὶ οἱ φιλάργυροι. Ἡ γαλάζια κορδελίτσα. Τὸ γοῦρι τῶν στρατιωτικῶν. Τὰ τρία Κ. Τὰ ἀμάξια καὶ οἱ ἀριθμοί τους. Ἡ ἐλεημοσύνη, οἱ ζητιᾶνοι καὶ ἡ ἡλικία τους. Τὰ στάχυα τῶν Ρώσσων καὶ τὸ φεγγάρι. Οἱ δικαστικοὶ στὴ Βουλγαρία κτλ.

Δὲν ἔχουν μόνον οἱ ἕλληνες τὶς προλήψεις των γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά. Προλήψεις ἔχουνε καὶ οἱ ξένοι. Ἐὰν μάλιστα κανένας παραβάλλῃ τὶς δικές μας προλήψεις, μὲ τὶς προλήψεις τῶν ἄλλων λαῶν τῆς γῆς, θὰ ἰδῇ ὅτι ἡ δικές μας εἶνε μηδὲν μπροστὰ σ' αὐτές.

Ἂν κρίνουμε δὲ ἀπὸ τὶς προλήψεις τὸν πολιτισμὸ ἑνὸς λαοῦ τότε θὰ ἰδοῦμε ὅτι οἱ Παρισινοί, εἶνε οἱ πειὸ... ἀπολίτιστοι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου γιατὶ ἔχουν τὶς περισσότερες προλήψεις.

Τὴν πρωτοχρονιὰ ἔξαφνα οἱ Παρισινοὶ τὸ ἔχουν σὲ κακὸ νὰ φιληθοῦν ἀπὸ ὁμόφυλό τους. Ἀντιθέτως οἱ Παριζιάνες νομίζουν ὅτι θὰ τοὺς φέρει μεγάλη εὐτυχία τὸ φίλημα... ἑνὸς πυροσβέστη!..

Γι' αὐτὸ θὰ ἰδῇ κανεὶς στὰ Παρισινὰ θέατρα, τὸ βράδυ τῆς 31 Δεκεμβρίου, μόλις χτυπήσουνε μεσάνυχτα, τὶς μικρὲς θεατρίνες νὰ τρέχουν εἰς τοὺς διαδρόμους γιὰ νὰ φιληθοῦν ἀπὸ τοὺς πυροσβέστας τῆς ὑπηρεσίας!...

Ἐπίσης οἱ Παρισινοὶ τῶχουν σὲ γοῦρι νὰ φᾶνε μαῦρα σταφύλια τὰ μεσάνυχτα τῆς πρωτοχρονιᾶς. Τὸ θεωροῦν αὐτὸ ὡς ἐγγύησι ὅτι ἡ χρονιὰ θὰ εἶνε εὐτυχισμένη.

Τὸ ἀντίθετο συμβαίνει μὲ τὰ σῦκα. Γιὰ τοῦτο κανένας Παρισινός, δὲν τρώει σῦκα τὴ νύχτα τῆς πρωτοχρονιᾶς.

***

Οἱ προλήψεις τῆς πρωτοχρονιᾶς ἀρχίζουν ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ σηκωθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ κρεββάτι του.

Πρῶτα, πρέπει νὰ προσέξῃ ὅταν σηκωθῇ νὰ πατήσῃ τὸ δεξί του πόδι στὸ πάτωμα!

Οἱ φιλάργυροι ἔχουν μιὰ πρόληψι ποὺ τοὺς συμφέρει.

Δὲν δίνουν δῶρα τὴν πρωτοχρονιά, γιατὶ αὐτό, λένε, εἶνε σημεῖο ὅτι θὰ ξοδεύουν ὅλον τὸν χρόνο.

Πολλοὶ πιστεύουν ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν ἀπάνω τους τὴν πρωτοχρονιὰ μιὰ κορδελίτσα ἀνοιχτοῦ γαλάζιου χρώματος.

Αὐτὸ κατὰ τὴ γνώμη τους φέρει εὐτυχία γιὰ ὅλο τὸ χρόνο.

Ἐπίσης ὑπάρχει μιὰ ἄλλη πρόληψις σύμφωνα μὲ τὴ ὁποία τὰ κορίτσια πρέπει νὰ ἀποφεύγουν μὲ κάθε τρόπο, νὰ φοροῦν τὴν ἡμέρα αὐτὴ ροῦχα ἢ ὅ,τι δήποτε ἄλλο χρώματος πρασίνου.

Τὸ χρῶμα αὐτὸ θὰ τὰ κάνῃ νὰ μὴ παντρευτοῦν.

***

Τὸ ν' ἀπαντήσῃ κανεὶς τὴν πρωτοχρονιὰ στρατιωτικὸ καὶ μάλιστα ἀξιωματικὸ στὸ δρόμο, εἶνε σημεῖο εὐτυχίας καὶ μεγάλης τιμῆς ποὺ θὰ τοῦ ἔρθῃ ἀπάνω στὸν χρόνο. Ἂν συναντήσῃ στρατηγὸ ἢ μεγάλη θέσι θὰ πάρῃ ἢ παράσημο.

Εἰς τὸ Ρὺ-ντὲ λὰ Παὶ τοῦ Παρισιοῦ, ἡ μοδιστροῦλες τρέχουν ὅλην τὴν ἡμέρα τῆς πρωτοχρονιᾶς γιὰ νὰ συναντήσουνε τὰ τρία Κ... Δηλαδὴ μιὰ Καμποῦρα, μιὰ Κουτσὴ καὶ μιὰ Κουβερνάντα. Τὰ τρία αὐτὰ συναπαντήματα φέρουν —ὅπως πιστεύουν— ἐξαιρετικὸ γοῦρι!..

***

Ἐπίσης καὶ τὰ ἁμάξια παίζουν μεγάλο ρόλο τὴν πρωτοχρονιά. Πρῶτον δὲν εἶνε καλὸ νὰ συναντήσῃ ἁμάξι ἀδειανό, δηλαδὴ χωρὶς ἀγῶγι.

Ἐὰν τὸ πρῶτο ἁμάξι ποὺ θὰ συναντήσῃ εἶνε ἰδιωτικὸ σημαίνει πὼς τὸν χρόνο ἐκεῖνο θὰ πλουτήσῃ.

Ἐὰν εἶνε ἀγοραῖο σημαίνει μετριοτητα.

Ἐὰν εἶνε κάρρο ἀθλιότητα.

Ἡ παληὰ δεισιδαιμονία δὲν προβλέπει γιὰ τὰ αὐτοκίνητα, τὰ ὁποῖα κοντεύουν ν' ἀντικαταστήσουν τ' ἁμάξια σήμερα.

Μερικοὶ στέκονται καὶ κοιτάζουν τὴν πρωτοχρονιὰ τὸν ἀριθμὸ τῆς πρώτης ἁμάξης ὅπου θὰ περάσῃ μπροστά τους. Οἱ περιττοὶ ἀριθμοὶ εἶνε εὐοίωνοι. Οἱ ἄρτιοι εἶνε δυσοίωνοι. Τὸ κακὸ ὅμως μπορεῖ κανένας νὰ τὸ ἀποτρέψῃ ἂν σταματήσῃ τὸ ἁμάξι μὲ τὸ γρουσούζικο ἀριθμὸ κι' ἀνέβῃ σ' αὐτό.

Ἄλλοι πάλι κυττάζουνε τὴν πρωτοχρονιὰ τὰ ἄλογα.

Τὰ λευκὰ ἄλογα εἶνε κακὸς οἰωνός.

Ἂν τὸ ἄλογο εἶνε πιρδαλὸ αὐτὸ σημαίνει ὅτι κάτι σοβαρὸ θὰ τοῦ συμβῇ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους.

Ἐὰν περάσῃ ἁμάξι μὲ ἄσπρα ἄλογα πρέπει νὰ σταματήσετε τὸ ἁμάξι καὶ νὰ ἀνεβῆτε ἀπάνω. Ἂν ὅμως ἔχει ἀγῶγι, πρέπει νὰ στρίψετε ἀριστερὰ καὶ νὰ φτύσετε κατὰ γῆς λέγοντες τὰς λέξεις: «Ἀγάπη», «χρήματα», «εὐτυχία».

***

Εἶνε καλὸ ἐπίσης νὰ δίνῃς τὴν πρωτοχρονιὰ ἐλεημοσύνη. Πρέπει ὅμως προηγουμένως νὰ πλησιάσῃς τὸ ζητιάνο καὶ νὰ τὸν ρωτήσῃς πόσων ἐτῶν εἶνε.

Ἐὰν εἰπῇ τὴν ἡλικίαν του, αὐτὸ εἶνε σημεῖο μεγάλης εὐτυχίας.

Ἐὰν ὅμως σοῦ ἀπαντήσῃ μὲ ἀνοησίες, τότε καλλίτερο νὰ μὴ τὸν ἐλεήσῃς καὶ νὰ φύγῃς. Τὸ τελευταῖο δὲ συμβαίνει τὶς περισσότερες φορές. Γιατὶ καὶ οἱ ἐπαῖται ἔχουνε δική τους πρόληψι, ὅτι ἂν ἐρωτηθοῦν καὶ εἰποῦνε τὴν πρωτοχρονιὰ τὴν ἡλικία τοις, θὰ πάθουνε κάποιο κακὸ ἐντὸς τοῦ ἔτους.

***

Τέλος, ὅλοι οἱ Παρισινοὶ τὴν πρωτοχρονιὰ, πηγαίνουν λουλούδια στὸν ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Νίκης.

Γενικῶς τόσες εἶνε αἱ προλήψεις τὴν ἡμέρα αὐτὴ στὸ Παρίσι, ὥστε ἕνας λογογράφος Γάλλος, λέει:

— Εἶνε τόσες πολλὲς, ποὺ εἶνε δύσκολο νὰ τὶς ὁριθμήσῃ κανείς. Ἀλλὰ εἶνε ὅλες παλαιές. Κατάγονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς γενεαλογίας μας.

Ἀπὸ τους Ρωμαίους μᾶς ἔμεινε ἡ πρόληψις πὼς ὅτι κάνουμε τὴν πρώτη μέρα τοῦ χρόνου θὰ τὸ κάνουμε ὅλη τὴ χρονιά. Ἀπὸ αὐτὸ πηγάζει καὶ ἡ προσπάθεια ποὺ καταβάλλουμε ὅλοι μας τὴν ἡμέρα αὐτὴ νὰ διώχνουμε τὶς ἔννοιες μας καὶ νὰ φαινόμαστε χαρούμενοι.

***

Στὸ Βερολῖνον θεωροῦν ὡς γοῦρι νὰ ἰδοῦν τὴ νύχτα τῆς πρωτοχρονιᾶς στὸν οὐρανὸ ἀστέρι. Πρέπει ὅμως νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψι σας ὅτι οἱ Βερολινέζοι δὲν ἔχουν τὸν ἀστερο οὐρανὸ τῶν Ἀθηνῶν.

***

Οἱ Ρῶσσοι, οἱ προσοβιετικοὶ ἐννοεῖται, ἐπίστευαν ὅτι ἡ χρονιά τους θὰ πήγαινε καλὴ καὶ εὐτυχισμένη ἐὰν τὸ φεγγάρι ἦταν γεμᾶτο κατὰ τὴν νύχτα τῆς πρωτοχρονιᾶς.

Ἂν δὲ ἦταν γεμᾶτο τὸ φεγγάρι, οἱ χωρικοὶ σὲ μερικὰ μέρη τῆς Ρωσσίας, ἔβγαζαν καὶ κρεμοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τους ὅλην τὴν νύχτα ξερὰ στάχυα, γιὰ νὰ πιοῦν καὶ νὰ χορτάσουνε ἀπὸ τὸ φεγγαρόφωτο.

Τὸ σιτάρι αὐτὸ ἔπειτα, σὰν ἔρθῃ ὁ καιρός του, τὸ σκέρνουνε καὶ πιστεύουν ὅτι θὰ γίνῃ στρογγυλὸ καὶ φουσκωμένο, γεμᾶτο ψωμὶ καὶ μεστωμένο σὰν τὴν πανσέληνο.

***

Στὴν Βουλγαρία θεωροῦν κακὸ καὶ ὀλέθριο, οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, νὰ ἰδοῦν τὸ πρωῒ τῆς πρωτοχρονιᾶς δικαστικό.

Γι' αὐτὸ μόλις τὸν ἰδοῦν γυρίζουν πολὶ στὸ σπίτι τους καὶ βγάζουν τὶς σκοῦπες, τὰ φαράσια καὶ τὰ φκιάρια ἀπὸ τὰ παράθυρα, ἐστραμμένα πρὸς τὴν διεύθυνσι ποὺ τράβηξε ὁ δικαστής.

Ἡ σκοῦπες κ.λ.π. εἶνε ὅπως πιστεύουν τὰ ἀλεξίκακα ποὺ θὰ σαρώσουν καὶ τὸν δικαστὴ καὶ τὸν κακό τους ἴσκιο!

Ὁ Παλαιὸς